

ASKER OG BÆRUM BRANN OG REDNING IKS AVD ASKER
BRANNVERN
Katrineåsveien 20
3440 Røyken

Saksbehandler:
Anne Stine Zakariassen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Isi øvingsanlegg, brannøvingsplass Kontrollnummer: 2022.324.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Colin Berry Wilson (stasjonsmester)

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:

Anne Stine Zakariassen (kontrollør)

Andre deltagere fra virksomheten:

Helge Haaverstad (Brigadeleder dagtid)

Lars Haugen (Brannkonstabel, fagformann

Isi)

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo
og Viken:*

Øystein Solaas (saksbehandler)

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Asker og Bærum brann og redning (ABBR) sin brannøvingsplass, Isi øvingsanlegg, den 20. september 2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 4 avvik og ga 2 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- ABBR mangler en dokumentert miljørisikovurdering for øvingsanlegget
- ABBR håndterer usanerte biler på øvingsplassen som medfører fare for utslipp til ytre miljø
- ABBR kunne ikke dokumentere at de har utført substitusjonsvurderinger for brannskum
- ABBR har mangelfull håndtering av farlig avfall

Anmerkninger:

- ABBR sine rutiner for øvingsanlegget på Isi kan forbedres med tanke på utslipp til ytre miljø
- Det er uklart om det benyttes PFAS-holdig skum på øvingsanlegget

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

31. oktober 2022

Anne Stine Zakariassen

Kari Skogen

dato

kontrollør

seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Bærum kommune
- Asker kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ASKER OG BÆRUM BRANN OG REDNING IKS AVD ASKER BRANNVERN	
Organisasjonsnr.: 980393380	Eies av: 980358380
Bransjenr. (NACE-kode): 84.250 - Brannvern	

Kontrollert enhet

Navn: Isi øvingsanlegg, brannøvingsplass	Anleggsnr.: 3024.0332.01
Kommune: Bærum	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Brannøvingsplass	
Tillatelse gitt: -	Sist endret: -

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven og produktkontrollloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens aksjon for brannøvingsplasser.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- bruk av brannskum
- avfallshåndtering
- utforming av brannøvingsplasser
- internkontroll

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

ABBR plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må ABBR innen 13.01.2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Anne Stine Zakariassen.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten på tilsynsdagen 20. september 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil virksomheten bli ilagt et gebyr på kr 28 100,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 3 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

ABBR mangler en dokumentert miljørisikovurdering for øvingsanlegget

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, 2. ledd, punkt 6 «Risikovurdering»

Kommentarer:

Virksomheten skal vurdere om aktivitetene ved virksomheten kan medføre fare for forurensning av det ytre miljø. Det innebærer at virksomheten skal kartlegge farer og

problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Risikovurderingen skal være dokumentert, og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre forurensning av vann, grunn og luft. Ved endringer i driften skal risikovurderingen oppdateres.

Gjennom miljørisikovurderingen skal virksomheten vurdere sannsynligheten for at en uønsket hendelse kan inntreffe og ha oversikt over de miljøverdier som kan bli berørt av forurensning fra driften, inkludert hvilke konsekvenser slik forurensning kan ha for omgivelsene (vann, grunn, luft, flora og fauna).

Alle aktiviteter/hendelser som foregår på øvingsplassen med tanke på utslipp til ytre miljø må synliggjøres (jord, luft, vann): bruk av slukkemiddel, øvelsesutstyr, lagring av avfall og kjemikalier, påvirkning på eksisterende grunnforurensning, påvirkning av slukkeskum på oljeutskillerens evne til å rense for olje, lekkasje av olje og andre kjemikalier fra bilvrak, m.m.

Under tilsynet kom det fram at det er ikke utført en miljørisikovurdering for Isi brannøvningsfelt.

Avvik 2

ABBR håndterer usanerte biler på øvingsplassen som medfører fare for utslipp til ytre miljø

Avvik fra:

Forurensningsloven § 7

Kommentarer:

Ingen må ha, gjøre eller sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning uten at det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller tillatt etter vedtak i medhold av § 11.

Under tilsynet kom det fram at ABBR lagrer usanerte biler på øvingsanlegget (ca. 50 stk. på tilsynsdagen). Det hender også at de gjennomfører slukkeøvelser på enkelte av bilene. Dette gjøres på en del av anlegget som er asfaltert, men hvor helningen er slik at slukkevann drenerer ut av anlegget til grunn og vann.

Avvik 3

ABBR kunne ikke dokumentere at de har utført substitusjonsvurderinger for brannskum

Avvik fra:

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) 3a
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nummer 7

Kommentarer:

Alle virksomheter som bruker produkter som inneholder helse- og miljøskadelige kjemikalier, skal i henhold til produktkontrollloven vurdere om det finnes alternativer som medfører mindre risiko for helse- og miljøskader. Virksomheten skal i så fall velge dette

alternativet hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe. Vurderinger som blir gjort, skal dokumenteres skriftlig, og alle kjemikalier skal inkluderes i vurderingen.

ABBR kunne under tilsynet ikke vise til utført substitusjonsvurdering eller rutine for dette

Avvik 4

ABBR har mangelfull håndtering av farlig avfall

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-2, § 11-5 og § 11-8.
Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5 andre ledd nummer 7

Kommentarer:

Kapitel 11 i avfallsforskriften har til formål å sikre at farlig avfall tas hånd om på en slik måte at det ikke skaper forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Forskriften stiller blant annet krav til sikker lagring, tydelig merking og håndtering av farlig avfall. En forutsetning for korrekt håndtering er at avfallsbesitter vet hva som klassifiseres som farlig avfall. Farlig avfall skal deklarerer og leveres til godkjent avfallsmottak minst én gang per år når mengden overstiger 1 kg. Internkontrollforskriften stiller krav om at virksomheten skal ha skriftlige rutiner som sikrer at virksomheten overholder kravene i avfallsregelverket.

Følgende kom frem på tilsynet:

- Brukt Absol er kastet i restavfallskontainer
- På tilsynet ble det observert at to 200 liters beholdere med gammelt brannskum lagres på anlegget. Merkingen på disse var delvis revet bort. ABBR kunne ikke redegjøre for om dette brannskummet var farlig avfall, bl.a. om det inneholdt PFOS, PFOA eller andre PFAS.
- Det ble observert tomme brannslukkingsapparater i kontainer uten tildekking. ABBR kunne ikke vise til en vurdering som redegjorde for om brannslukkingsapparatene inneholdt stoff som regnes som farlig avfall.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

ABBR sine rutiner for øvingsanlegget på Isi kan forbedres med tanke på utslipp til ytre miljø

Kommentarer:

ABBR har et internkontrollsystem hvor de har oversikt over regelverk og rutiner. En rutine er spesifikt knyttet til Isi øvingsanlegg «Isi, øvelser i containeranlegg», men omhandler ingen opplysninger knyttet til bruk av skum. Det ble i starten av tilsynet opplyst at det ikke brukes skum på Isi øvelsesanlegg. Men det finnes i systemet også en generell rutine «Skum, bruk og prosedyrer» hvor det henvises til at «øvelse med skum kun skal skje på Isi øvelsesanlegg».

ABBR har også rutiner for avvikshåndtering, vedlikehold og vernerunder. Det kom fram under tilsynet at det er lite kjennskap til hva som kan defineres som et avvik innen ytre miljø – og at vernerundene har lite fokus på dette.

Anmerkning 2

Det er uklart om det benyttes PFAS-holdig skum på øvingsanlegget

Kommentarer:

Det ble under tilsynet opplyst at det på øvelsesområdet av og til ble testet med skum av typen Sthamex F-15 # 9348 3%. Det blir også av og til benyttet skum fra utrangerte håndslukkere. Virksomheten kunne ikke svare på om skummet inneholdt PFAS.

Det kan finnes fluorholding skum i både håndslukkere og konsentrat. Det er ikke alltid lett å lese ut av databladet om det er innhold av fluorforbindelser (PFAS). Noen er forbudt å bruke i brannskum både ved øvelse og ved reel brannslukking. Dette gjelder alle brannskum som inneholder stoffet PFOS eller PFOS-relaterte forbindelser. Disse brannskummene er også ulovlig å ha på lager og de skal levers til godkjent mottak for destruksjon. Det er også forbudt å utføre brannøving med brannskum som inneholder PFOA. Videre gjelder også at det ikke er lov å øve med brannskum som inneholder andre PFAS (enn de som er nevnt over) uten at virksomheten har en tillatelse fra forurensningsmyndighetene som i dette tilfellet er Statsforvalteren.

Se også avvik 3 om substitusjonsvurderinger.

8. Andre forhold

ABBR IKS drifter i tillegg til øvingsplassen på Isi seks brannstasjoner i Asker og Bærum (Tofte, Røyken, Asker, Gjettem, Bekkestua og Fornebu). Brannskum som brukes på brannbilene lagres på hver enkelt stasjon. Det gjøres også noe øving med «kald søk» på stasjonene (kunstig røyk).

Det er tidligere benyttet PFAS-holdig brannskum på området. Området er i dag delvis asfaltet, men med avrenning til grunn på flere steder. Det er derfor sannsynlig at grunnen kan være forurenset med PFAS.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 3 og 3a
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)

- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#)
- [Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#)

Annen informasjon om lovverk og regjeringens arbeid finnes på www.lovdata.no og www.regjeringen.no.

Link til aktuelle brosjyrer/infoark/informasjon:

- [Miljøkrav for brannøving med bruk av PFAS-holdig slukkeskum \(M-1619\)](#)
- [Har virksomheten din farlig avfall \(M-550\)](#)
- [Avfallsdeklarerer.no \(M-421\)](#)
- [Håndtering av farlig avfall \(M-284\)](#)
- [Substitusjonsplikten \(M 104\)](#)
- [Kontroll med risiko gir gevinst - risikobrosjyre](#)
- [Avvikshandtering - brosjyre](#)
- [Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall - Her finner du informasjon om hvilke vurderinger som kan inngå i virksomhetens miljørisikovurdering](#)

Ytterligere informasjon finnes på miljødirektoratets hjemmeside:
www.miljodirektoratet.no